

Римокатоличка црква, протестантске и англиканске цркве, као и православне цркве које су прихватиле ново рачунање времена, прослављају данас Бадњи дан и Бадње вече, очи Божића, празника рођења Исуса Христа.

Хочевар: Пандемија може постати наша пророчка снага

Исусу свакако није драго што живимо у пандемији ковида 19, Исус се не мири с тим да живимо у страху и неизвесности, поручује у Божићној посланици београдски надбискуп Станислав Хочевар, очи празника Рођења Христовог, који верници Католичке цркве прослављају сутра.

„Није, наиме, воља његова да будемо затворени, изоловани, удаљени једни од других,

камоли да је жеља његова да живимо са маскама на лицу. Све то није по вољи његовој, све то смо, нажалост, свесно или несвесно, сами изабрали. Мислили смо да можемо мењати сопствени идентитет и да себе прогласимо 'творцима', 'боговима', 'произвођачима' силе Божје. Не само у подизању величанственог торња у Паризу, и не само у толиким атеистичким и антитеистичним идеологијама и режимима, него и у нашем практичном атеизму, ми сами свесно протерујемо Бога, уклањамо Извор живота, па тиме и здравље", наводи се у посланици београдског надбискупа.

Како је навео, она је личнија од претходних, будући да је пише обележавајући тачно 20 година бискупске службе и примљеног дара служења у Београду. У њој београдски надбискуп опомиње да само хришћанство даје јасну улогу и смисао микро и макро космосу, и омогућава целовито разумевање свих односа, релација и корелација.

„Зато и ова пандемија – коју неки називају 'пошаст', а други се њоме баве само једнострано и једносмерно, док је се трећи само боје, од ње беже и чекају вакцинацију –

може за нас постати истинска пророчка снага. Није ли још одавно записано: 'Бог увек прашта. Човек је способен да прашта, мада ретко то чини. Али природа никада не прашта.' Природа, наиме, и не може да прашта. Не може, јер или функционише по од Бога датим законима или сама нужно постаје бунт, отпор, болест, носилац смрти", пише надбискуп Хочевар.

Он се у посланици дотакао и теме вакцина, наводећи да „ако нам данас пружају вакцине – које су састављене и из манипулисаних ћелија људског бића, из људских фетуса – и говоре нам да нам дају лек, онда нам заправо на дуге стазе пружају нови ковид". Надбискуп подсећа да је Божић пре свега величанствено славље живота по законима Бога Створитеља, и да нам не може, како је истакао, себична људска рука, која тражи новац и славу, донети здравље.

„То може само безусловна љубав склопљена у нераскидивом брачном завету, која се бесплатно даје, живи и рађа живот у мајчинском крилу. Због своје несебичне љубави, мајчинско крило именујемо 'чистим жртвеником себедаровања'. Свеукупно нас може излечити само наше слободно и целовито сједињење с Богочовеком Исусом Христом", закључује у посланици надбискуп Хочевар.

Обичаји и трпеза за Божић по Грегоријанском календару: Срећно Бадње вече

Божић је један од најрадоснијих празника у хришћанској традицији и он симболизује долазак сина Божјег на земљу. Божићно славље код Римокатолика траје неколико дана, од 25. децембра па све до празника Света три краља 6. јануара.

Стари Римљани су први почели да славе празник Христовог рођења у четвртом веку (336.године). До данас остало је нејасно зашто се слави баш 25. децембра, а преовлађујуће мишљење је да је то зато што се у већински паганском Риму тог датума славilo рођење бога Сунца, па је црква желећи да потисне тај пагански празник почела да слави Христа као божанско Сунце са висине.

Према Библији, Исус Христос је Син Божји, којег је родила Дјева Марија, благодаћу Светог духа у Витлејему. Она је била заручница сродника Јосифа. Цар Август је заповедио пописивање становништва, па су Јосиф и Марија кренули из Назарета ка

Витлејему где се и Исус родио у пећини. Анђели су дојавили вест о рођењу и први видели дете, а после је звезда репатица довела мудраце Света три краља до Исуса.

Традиција Бадње вечери

Због различитих традиција, Бадње вече се код различитих народа различито зове. Код германских и англиканских језика Божићно вече или Свето вече, а код нас најраспрострањенији назив је Бадње вече или Бадњак, јер се то вече до огњишта доносио велики пањ зван бадњак. У давна времена није постојала јелка која би се окитила, већ би мушки чланови породице осекли млади храст у шуми, а женски чланови их код куће чекали, премазивале тамјаном и обмотавале у платно. Према веровању тај храст је требао да попут неких мердевина помогне малом Христу да сиђе на земљу. Током те ноћи пањ би се бацао у ватру и грејао кућу до јутра.

Данас су ствари другачије. Светски тренд кићења јелке полако је попримио скоро цео свет. Купује се зимзелено дрво, бор или најчешће јелка, украшава се најразличитијим украсима, купују се и пакују поклони за укућане.

Божићно дрво потиче још из паганске традиције украшавања и поштовања зимзеленог дрвећа. У новије доба, сматра се да су ту традицију обновили Немци у 18. веку, а онда је традиција почела да се шири даље по свету. Божићна јелка се украшава свећама, украсима, куглицама и слаткишима, а на врх се поставља звезда репатица или анђео. На почетку се дрво украшавало природним украсима, најчешће воћем или ручно прављеним украсима, а у једном периоду и сребрним нитима и другим украсима који су били мерило престижа. Из еколошких разлога, данас су чести апели за вештачким јелкама, које често можете купити у потпуности окићене.

Осим јелке, други традиционални украси за Католички Божић су божићне звезде, имеле и божиковине. Такође је чест обичај пољупца испод имеле. Од њих се праве венчићи који се такође украшавају.

У многим земљама се украшавају и дворишта различитим светлећим фигурама, а често и натписима са добрим жељама, а најчешће на трговима и јавним местима. Посебни значај има украшавање поклоне на најмаштовитије начине у украсне папире са разнобојним

тракама и машнама. Ти поклони се остављају испод јелке са именом онога коме је намењен. Често се испод стављају и јаслице и божићна пшеница посађена на празник Свете Луције.

Прве јаслице направио је Свети Франа Асишки 1223. године. Углавном укључују шталу, често са анђелом на крову, а од фигура постављени су Марија, Јосип и мали Исус, а понекад и домаће животиње. Исус је најчешће положен у јасле.

Божић на Западу

Велика Британија

На острву Деда Мраз 25. децембра доноси поклоне за децу, а за то време одрасли британци уживају у ћурки припремљеној на енглески начин, божићном пудингу и тортицама од теста пуњеног сувим воћем. Британци током празника посећују и такозване „Пантомиме“, необична извођења бајки или историјских догађаја. Сценографија се углавном налази на улицама са различитим светлећим украсима. На познатом тргу Трафалгар налази се велика јелка и имела. Венцима имеле украшена су врата кућа, а свако ко се затекне испод венца може бити пољубљен или некога пољубити.

Француска

У Француској су обичаји нешто другачији и мало романтичнији. У њиховој изводби јаслица свеци који стоје око малог Христа су заправо богаташи, сељаци, рибари и праље, сви су обучени у одоре из 19. века и сви су весели. Они доносе поздраве породици, а врхунац Бадње вечери је Ле Ревеллион, односно Божићни оброк.

Ла Буцхе де Ноел, чоколадни бисквит у облику бадњака смештена је испод јелке као симбол пања који је спаљиван како би били растерани духови. Такође треба поменути да је прва јелка настала у покрајини Алзас у 17. веку, а 1840. године војвоткиња од Орлеана је преноси у Париз. Још један обичај је да на пањ деца остављају очишћене ципеле и једва чекају да прође ноћ јер ће их ту ујутру дочекати поклони.

Италија

Када вам Италијани појеле срећне празнике, рећи ће Буон Натале (добар рођендан). Овде у самом средишту свечаности није јелка већ јаслице. Свако се труди да направи што лепше јасле, посебно лепше од комшијских. Такође је обичај да 24 сата пре Бадње вечери треба строго постити. Након заласка сунца, пуцањ из топа на Цастел С. Ангело у Риму означава се почетак празника. У 21 сат у црквама започиње света миса, а након ње приступа се вечери у кругу породице. У неким местима се поклони извлаче из „урне судбине“ и деле на Света три краља и дели их вештица Бефана која у кућу улази кроз камин.

Источна традиција

Јапан

Божих се све више слави и у Јапану. Иако су превладавајуће религије будизам и шинтоизам, Божић је постао нека врста комерцијализованог празника чијем се слављу придружују сви. Главни је ипак – Бадњак. Деца добијају безброј поклона, ките се јелке и фасада куће.

Ако сте девојка која нема момка у Јапану, већ од октобра ћете бацати око на потенцијалне пратитеље, јер нема горег него Бадње вече провести у самоћи, а још горе у женском друштву. Романтика, сјај, гламур, дејт под руком – то је оно што се тражи на тај дан. Све се ово одвија 24. и 25. децембра, и ради се о земљама које се равнају према грегоријанском календару. Постоје, међутим, и они које своје празнике вежу уз старији, јулијански календар, а то су листом православни хришћани, па се циела ова прича код њих одвија око 6. и 7. јануара.

Русија

Овај празник у Русији је дан када престаје раздобље строгог поста, али је у питању нормални радни дан. 31. децембар је најважнији дан за децу. Улице сијају различитим светиљкама, на трговима се подижу велике окићене јелке, састају се пријатељи и славе. Руси често славе на отвореном, ките јелку и уживају у природи и снегу. Код њих дарове тога дана доноси Снегурошка, односно Снежна жена, а Божић Бату зову Татица Мраз. Не прате га ирваси, већ једна девојчица (пахуљица) и дечак (Нова година). Тога дана деца једу црни хлеб који се налази у обешеним чарапама, рецитују стихове и певају божићне песме. Ипак, прави се Божић по јулијанском календару одвија 7. јануара, а најављује га јутарња звезда. Тај празник Руси славе у кругу породице.

Божихна трпеза

Како постоје различити обичаји у различитим државама, тако се разликује и трпеза која се служи за Божић, како у начину исхране тако и у обичајима прославе празника.

Енглеска

Код Енглеца се на менију обавезно мора наћи Божићни пудинг, богат, густ и веома слadak. Традиционално се припрема пет недеља пре Божича, а неки врсни кувари га спремају и шест месеци, па чак и годину дана пре празника да би сазрео и добио на пуноћи укуса. На тај дан пуддинг се прелива претходно запаљеним алкохолом.

Сједињене Америчке Државе

Као и у многи државама и овде се Деда Мраз традиционално спушта кроз оџак доносећи прегршт поклона за децу која су била добра током целе године. У Белој кући се тога дана једе такозвани Председнички колач спреман по рецепту старом вековима. Ову традицију покренуо је Абрахам Линколн и она постоји само у САД. Колач садржи јаја, путер, суво или кандирано воће и оно што је занимљиви, латице ружа. У неким западним државама домаћице припремају такође традиционални Егг Ног, густо јако пиће на бази јаја, рума, ваниле и мускатног ораха. Овај напиток се служи у знак добродошлице гостима који долазе у кућу и служи се у малим стакленим шољицама.

Португал

Овде постоји чак 365 различитих рецепата за припремање бакалара, по један за сваки дан у години. Вече пред Божић, према традицији на трпези се налази бакалар са кромпиром и зеленим поврћем. Припрема се и Маса де филхос, слаткиш од теста који се једе после бакалара. На Божић се на трпезу износи месо, најчешће кувано или печено у рерни и то козје или ћуреће. Оброк се завршава сутлијашом са аромом ваниле.

Финска

У овој скандинавској земљи риба је главна када говоримо о храни. Сиров лосос, харенга у сосу су најтипичније. Овоме треба додати сир и кобасице као традиционалну финску

храну.

Италија

На апенинима је најпознатији десерт Панеттоне, мекани сочни колач посут комадима воћа. Он се прво за Божић јео у Милану, а тек неколико година касније се овај обичај пренео на целу Италију.

(Политика, директно.рс)